

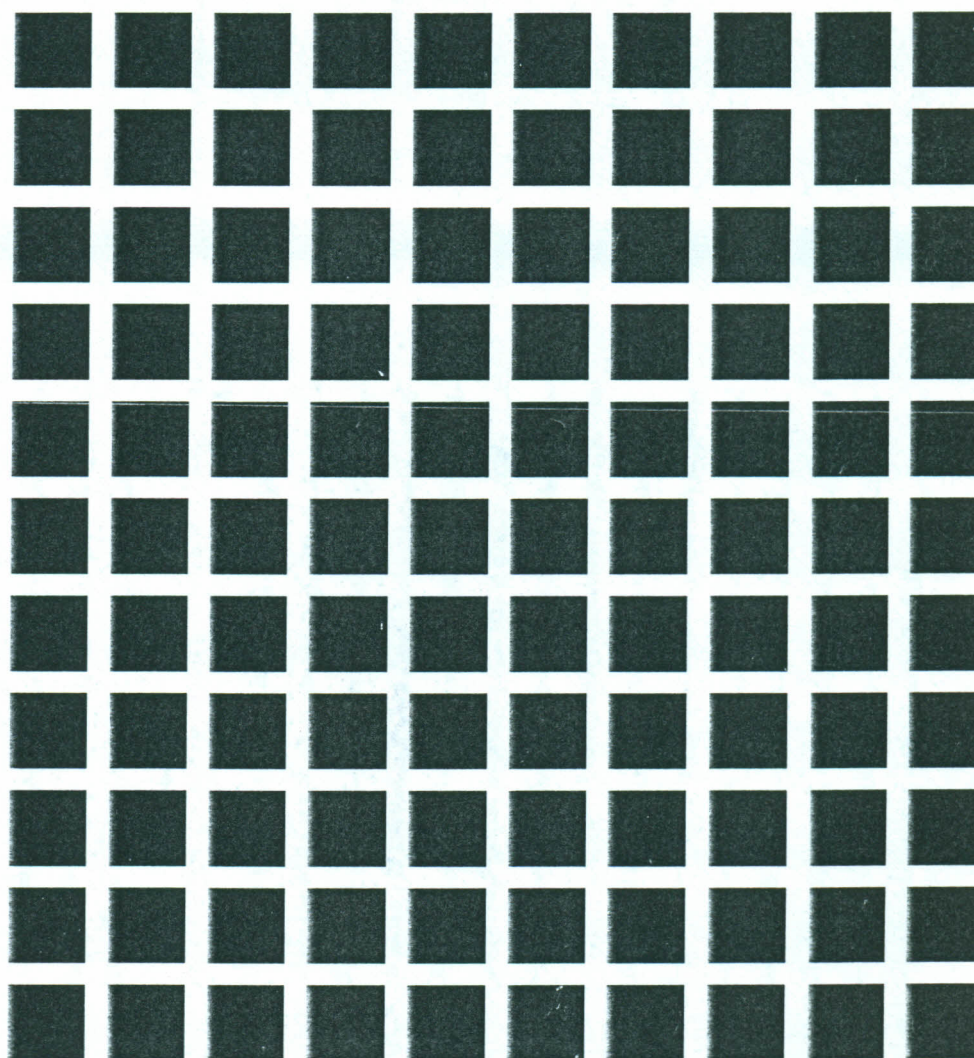
۴۴

شماره ۳۸

دوره دهم. تابستان ۱۳۹۰

مجله
علوم روانشناختی

تحوالی . بالینی . پرورشی . اجتماعی

نشریه «علمی - پژوهشی» علوم روانشناختی

ابعاد استفاده از پیام کوتاه و حمایت اجتماعی ادراک شده: یک همبستگی بنیادی

شیما شهید*
دکتر محمدعلی بشارت**

دکتر شهلا پاکدامن***
مسعود اسدی****
اصغر شیرعلی پور*****

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه ابعاد استفاده از پیام کوتاه و حمایت اجتماعی ادراک شده در دانشجویان انجام شد. گروه نمونه شامل ۲۸۷ دانشجو (۲۱۰ دختر، ۷۷ پسر) بود. ابزار پژوهش مقیاس حمایت اجتماعی ادراک شده (PSSS) (فلمنینگ، بام، گیسریل و گچل، ۱۹۸۲) و پرسشنامه سنجش نوع استفاده از پیام کوتاه (TSAQ) (شهید، پاکدامن، حدادی و نوکلی، ۱۳۸۸) بود. تحلیل داده ها با استفاده از ضرایب همبستگی پیرسون و همبستگی بنیادی انجام شد. نتایج

* کارشناس ارشد روانشناسی دانشگاه شهید بهشتی

** استاد دانشگاه تهران

*** استادیار دانشگاه شهید بهشتی

**** کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه تربیت معلم

***** کارشناس ارشد تحقیقات آموزشی دانشگاه تربیت معلم

دریافت: ۸۹/۹/۲۷

پذیرش نهایی: ۹۰/۳/۷

اولین همبستگی بنیادی نشان داد که با افزایش انگیزه صرفه جویی، انگیزه اطلاع رسانی ایمنی بخش و کاهش محتوای غیرمتعارف در استفاده از پیامک، حمایت اجتماعی ادراک شده از طرف خانواده، دوستان، همکلاسی ها و عموم افزایش می یابد. نتایج دومین همبستگی بنیادی نشان داد که با کاهش انگیزه متعارف خوشایند و افزایش محتوای غیرمتعارف در استفاده از پیامک، حمایت اجتماعی ادراک شده از سوی خانواده و همکلاسان کاهش می یابد. براساس سومین همبستگی بنیادی، با افزایش انگیزه صرفه جویی، انگیزه متعارف و انگیزه اطلاع رسانی در استفاده از پیامک، حمایت اجتماعی ادراک شده از طرف دوستان افزایش می یابد.

واژه - کلیدها: پیام کوتاه، حمایت اجتماعی ادراک شده، همبستگی بنیادی.

مقدمه

نیاز و تمایل به ارتباط و تعامل با همعنوان، نیازی قدرتمند و جهان شمول در میان انسان ها است (زومبرام، ۲۰۰۶). یکی از پیامدهای مثبت برقراری ارتباط با دیگران دریافت حمایت اجتماعی است (یان، کنگ، لیم، اوه، ۲۰۱۰). حمایت اجتماعی به نگران دیگران بودن، ارزش گذاشتن به احساسات و اعمال افراد و فراهم کردن اطلاعات لازم یا منابع معتبر برای آنها به منظور حل مشکلاتشان اطلاق می گردد (ساجد، ۲۰۰۶). همچنین به معنی مراقبت، محبت، عزت، تسلی و کمکی است که از منابع حمایت اجتماعی دریافت می گردد (گلاستی، ۲۰۱۰). از منابع حمایت اجتماعی می توان به خانواده، دوستان، همکلاسان و همسایگان اشاره کرد (دابوس، فلتر، مارز، کریر، ۱۹۹۴؛ استیس، ریگان، راندال، ۲۰۰۴).

در ادبیات پژوهش به دو نوع حمایت اجتماعی اشاره شده است که عبارتند از: ۱. حمایت اجتماعی دریافت شده^۱ و ۲. حمایت اجتماعی ادراک شده^۲. حمایت اجتماعی دریافت شده، بُعد رفتاری حمایت اجتماعی تلقی می شود، زیرا به تعاملات میان فردی وابسته است. در مقابل حمایت اجتماعی ادراک شده، بُعد شناختی حمایت اجتماعی تلقی می گردد و عبارت است از ادراک فرد در مورد اینکه مورد محبت و علاقه دیگران قرار دارد و برای آنها ارزشمند است. همچنین نشانگر آگاهی فرد نسبت به وجود افرادی است که او را مورد توجه قرار می دهند و در هنگام نیاز می تواند به کمک آنها دسترسی داشته باشد. در حقیقت حمایت اجتماعی ادراک

- Scharl, A., Dickinger, A. & Murphy, J. (2005). Diffusion and success factors of mobile marketing, *Electronic commerce Research and Applications*, 4, 159-173.
- Stice, E., Ragan, J. & Randall, P. (2004). Prospective relations between social support and depression: Differential direction of effects for parent and peer support? *Journal of Abnormal Psychology*, 113, 155-159.
- Sun, H. (2004). *Expanding the scope of localization: A cultural usability perspective on mobile text messaging use in American and Chinese contexts*. Retrieved July 20, 2009, from [http://www.localization.ie/resource/Awards/the ses/ sun-diss. Pdf](http://www.localization.ie/resource/Awards/the%20ses/sun-diss.Pdf)
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2001). *Using multivariate statistics*. Boston: Allyn and Bacon.
- Tan, K.E. & Richardson, P.W. (2006). Writing Short Messages in English: Out of school practices of Malaysian high school students. *International Journal of Educational Research*. 45, 325-340.
- Thompson, A.D. (1999). *Perceived social support and adult attachment styles: Relationship with view of self, view of others and helping tendencies*, Ph.D Dissertation, Wayne state university.
- Yun, E.H., Kang, Y.H., Lim, M.K. & Oh, J.K. (2010). The role of social support and social networks in smoking behavior among middle and older aged people in rural areas of South Korea: A cross-sectional study. *BMC Public Health*, 10, 78-85
- Zumbrum, D.C. (2006). *Effective communication skills for security personnel*. Retrieved December 20, 2009, from www.ifpo.org/.../Zumbrum_Effective_Communication_Skills.pdf.

- Crystal, D. (2003). *The Cambridge Encyclopedia of Language*, 2nd edition, Cambridge: Cambridge University Press.
- Deng, L., Sun, J., Turner, D. & Prince, B. (2009). *Motivations for using short messaging service*. Retrieved December 22, 2009, from [http://www.sedsi.org/proceedings/2009/proc/p081005003. Pdf](http://www.sedsi.org/proceedings/2009/proc/p081005003.Pdf).
- Debrand, C.C. & Johnson, J.J. (2008). Gender Differences in email and instant messaging: A study of undergraduate. *The Journal of Computer Information Systems*, 48, 20-25.
- Dubois, D.L., Felner, R.D., Meares, H. & Krier, M. (1994). Prospective investigation of the effects of socioeconomic disadvantage, life stress and social support on early adolescent adjustment. *Journal of Abnormal Psychology*, 103, 511-522.
- Dunn, S.E., putallaz, M., Sheppard, B.H. & lindstorm, R. (1987). Social support and adjustment in gifted adolescents. *Journal of educational psychology*, 79, 467-473.
- Fleming, R., Baum, A., Gisriel, M.M. & Gatchel, R.J. (1982). Mediating influences of social support on stress at Three Mile Island. *Journal of Human stress*, 8, 14-22.
- Grinter, R.E. & Eldridge, M.A. (2001). *Why do teenagers love to text message?* Paper presented at the seventh European Conference on computer-supported cooperative work, Bonn, Germany.
- Grinter, R.E., palen, L. & Edlridge, M. (2006). Chatting technologies in teen life, *ACM Trans on Comput - Human Interaction*, 13, 423-447.
- Gulacti, F. (2010). the effects of perceived social support on subjective well-being. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 2, 3844-3849.
- Harley, D., Winn, S., Pemberton, S. & Wilcox, P. (2007). Using texting to support students' transition to university. *Innovations in Education and Teaching International*. 44, 229-241.
- Hogan, B.E., Linden, W. & Nagarian, B. (2002). Social support interventions: Do they work. *Clinical psychology review*, 22, 381-440.
- Lallana, E.C. (2004). *"Sms m, Business, and Government in the Philippines"*. Department of science and Technology, Manila, Retrieved October 16, 2009, from [http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/UNPANO24837. pdf](http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/UNPANO24837.pdf).
- Leung, L. (2007). Unwillingness- to- communicate and college students motives in sms mobile messaging. *Telematics and informatics*, 24, 115-129.
- Mante, E.A. & Piris, D. (2002). Sms use by young people in the Netherlands. *Estudios de Juvented*. 57, 17-58.
- Reid, D. & Reid, F. (2004). *In sight into the social and psychological effects of sms text messaging*. Retrieved November 15, 2009, from [http://www.160charactery.org/documents/ social effects of text messaging. Pdf](http://www.160charactery.org/documents/social%20effects%20of%20text%20messaging.Pdf)
- Sachdev, M.K. (2006). *Predicting social support seeking and giving*, PhD dissertation, Norfolk state university.

- Scharl, A., Dickinger, A. & Murphy, J. (2005). Diffusion and success factors of mobile marketing, *Electronic commerce Research and Applications*, 4, 159- 173.
- Stice, E., Ragan, J. & Randall, P. (2004). Prospective relations between social support and depression: Differential direction of effects for parent and peer support? *Journal of Abnormal Psychology*, 113, 155-159.
- Sun, H. (2004). *Expanding the scope of localization: A cultural usability perspective on mobile text messaging use in American and Chinese contexts*. Retrieved July 20, 2009, from [http:// www. localization. ie /resource/ Awards/ the ses/ sun-diss. Pdf](http://www.localization.ie/resource/Awards/the%20ses/sun-diss.Pdf)
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2001). *Using multivariate statistics*. Boston: Allyn and Bacon.
- Tan, K.E. & Richardson, P.W. (2006). Writing Short Messages in English: Out of school practices of Malaysian high school students. *International Journal of Educational Research*. 45, 325-340.
- Thompson, A.D. (1999). *Perceived social support and adult attachment styles: Relationship with view of self, view of others and helping tendencies*, Ph.D Dissertation, Wayne state university.
- Yun, E.H., Kang, Y.H., Lim, M.K. & Oh, J.K. (2010). The role of social support and social networks in smoking behavior among middle and older aged people in rural areas of South Korea: A cross-sectional study. *BMC Public Health*, 10, 78- 85
- Zumbrum, D.C. (2006). *Effective communication skills for security personnel*. Retrieved December 20, 2009, from www.ifpo.org/.../Zumbrum_Effective_Communication_Skills.pdf.

- Crystal, D. (2003). *The Cambridge Encyclopedia of Language*, 2nd edition, Cambridge: Cambridge University Press.
- Deng, L., Sun, J., Turner, D. & Prince, B. (2009). *Motivations for using short messaging service*. Retrieved December 22, 2009, from [http://www.sedsi.org/proceedings/ 2009/ proc/ p 081005003. Pdf](http://www.sedsi.org/proceedings/2009/proc/p081005003.Pdf).
- Debrand, C.C. & Johnson, J.J. (2008). Gender Differences in email and instant messaging: A study of undergraduate. *The Journal of Computer Information Systems*, 48, 20-25.
- Dubois, D.L., Felner, R.D., Meares, H. & Krier, M. (1994). Prospective investigation of the effects of socioeconomic disadvantage, life stress and social support on early adolescent adjustment. *Journal of Abnormal Psychology*, 103, 511-522.
- Dunn, S.E., putallaz, M., Sheppard, B.H. & lindstorm, R. (1987). Social support and adjustment in gifted adolescents. *Journal of educational psychology*, 79, 467- 473.
- Fleming, R., Baum, A., Gisriel, M.M. & Gatchel, R.J. (1982). Mediating influences of social support on stress at Three Mile Island. *Journal of Human stress*, 8, 14-22.
- Grinter, R.E. & Eldridge, M.A. (2001). *Why do teenagers love to text message?* Paper presented at the seventh European Conference on computer-supported cooperative work, Bonn, Germany.
- Grinter, R.E., palen, L. & Edlridge, M. (2006). Chatting technologies in teen life, *ACM Trans on Comput - Human Interaction*, 13, 423-447.
- Gulacti, F. (2010). the effects of perceived social support on subjective well-being. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 2, 3844-3849.
- Harley, D., Winn, S., Pemberton, S. & Wilcox, P. (2007). Using texting to support students' transition to university. *Innovations in Education and Teaching International*. 44, 229-241.
- Hogan, B.E., Linden, W. & Nagarian, B. (2002). Social support interventions: Do they work. *Clinical psychology review*, 22, 381-440.
- Lallana, E.C. (2004). *"Sms m, Business, and Government in the Philippines"*. Department of science and Technology, Manila, Retrieved October 16, 2009, from [http://unpan1.un.org/intradoc/groups /public/UNPAN024837. pdf](http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/UNPAN024837.pdf).
- Leung, L. (2007). Unwillingness- to- communicate and college students motives in sms mobile messaging. *Telematics and informatics*, 24, 115-129.
- Mante, E.A. & Piris, D. (2002). Sms use by young people in the Netherlands. *Estudios de Juventud*. 57, 17-58.
- Reid, D. & Reid, F. (2004). *In sight into the social and psychological effects of sms text messaging*. Retrieved November 15, 2009, from [http:// www.160 charactery. org /documents/ social effects of text messaging. Pdf](http://www.160charactery.org/documents/social%20effects%20of%20text%20messaging.Pdf)
- Sachdev, M.K. (2006). *Predicting social support seeking and giving*, PhD dissertation, Norfolk state university.